

Gazet'a si Fóiea esse regulatu o data pe sepmestana, adeca: Martia. —

Pretialu loru este pe 1 anu 10 f., pe diumetate anu 5 f. austr. inla-trulu Monarchiei.

GAZETA

TRANSSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

Partea oficiosa.

Nro. 21509./2106 ex 1860.

Publicare.

Планктъ министерія ч. р. де интепре, оріш емісія din 25. але квінте Nр. 32,928/2363 дуцеленде кв. планктъ министерія ч. р. де ресбоіз, афіз кв. кале а прелюпі, спре звітрапеа тіперіоръ, че се піль дп класеле вжрстъ, карі с'а юкътъ термінъ, че с'а дефінъ прип опдінъчнія din 23. Іюні а. к. Nр. 158, пац. 274 дп тъп. XXXIX. алъ юзет. імпер. пълъ ла зіза днаіте дп чечепереа лякътъръ комісіонъ меотекате дп скв-типе, пентръ дензпераа таксеі, пълъ ла зіза, че премерце сор-гіпел.

Шерсоне, че пз стаі дп класеле дп вжрстъ, карі с'а юкътъ ла рокрстаре, дп чеса че орівеште ла дензпераа таксеі скв-тиоаре дп сервізъ тілтаре, пз с'а юкътъ лагате дп ніч юкъ термінъ.

Каре прип ачеста се адъче ла овбликъ купоштіцъ.

Сієїз, дп 29. Октябрь 1860.

Дела ч. р. губернъшнъ пентръ Апдєаъ.

Partea neoficiosa.

Avtonomi'a Transilvaniei.

Mai multe jurnale din Buda-Pesta, еара din Vien'a „Wanderer“ asigura, pe publiculu cititoru, cumca Ungarii mai virtosu pentru aceea, se arata ne'ndestulati cu cele mai пропспете acte constitutionale esite dela Monarchulu, ca-ce Transilvani'a nu s'a incorporatu Ungariei si ca autonomi'a celeia nu s'a desfintiatu cu totulu; mai departe ca de ce se nu se dea in manile Ungurilor inca si ministeriile de finantie si de resboiu.

Intre acestea impregiurari noi romanii, carii niciodata nu neamu invoitu si nu ne vomu invoi la desfintarea autonomiei Marelii Principatu alu Transilvaniei, suntemu datori inaintea cerului si a omenitoru, ca se ne aratamu in cugetu curatu ale nostro temeiuri care nu ne ierita ca se se sacrifice acea autonomia in favorea Ungariei.

Mai nainte de a pasi la enumerarea respectivelor temeiuri, se cuvine a da lucrului definitiunea lui drépta.

Αβτογρος, de sine legiuitoru se numia la elini in timpurile stravechi acoele cetati si comune ale loru din Asi'a mica si de pe ai-re, care de si recunosccea superioritatea seu pe frantiosesce souveranitatea оrecarui rege seu imperatu din afara, ca trebuea se'i dea celuia o suma оrecare de bani si de оste spre ajutoriu si se fia prietine prietinilor, contrarie contrarilor lui, inlauntrulu loru insa acoele cetati seu tieri se gubernau numai dupa legi, pe care si le intocmia ei insii, prin auctoritati adica deregatori pusi totu de poporu, еара nu luati dela vreunu suveranu din afara. Eata acest'a este autonomi'a: legi proprii, deregatori proprii, datorinti'a de vasalu catra celu mai tare, carui ei juri ca vei remanea totudeaun'a credinciosu, еара elu iti jura tie, ca totudeaun'a te va apară in contra altor'a mai tari de catu tine.

Noi scimus bine cumca avoi se demusri intr'unu jurnalul drepturile autonome ale Transilvaniei ca Principatu pe temeiulu datelor istorice insémna a voi a se cará apa in mare pentru toti acei ddni cititori, carii s'a ocupatu mai inadinsu atatu cu ceroctarea documentelor istorice ale acestei patrii, catu si cu studiulu dreptului publicu

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1 sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se prenumera la töte poste c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD-corespondinti. Pentru serie „petit“ se ceru 8 cr. val. austr.

si privatu alu ei. Cu töte acestea trebuindu se presupunem ca nu toti au facutu asemenea studii, precum si ca generatiunii juno de anu 12 incóce i se taiase calea cu totulu dela susu atinsele studii, ne determinaramu a scote si in colónele acestea cateva momente istorice si juridice, eara mai virtosu a consemná unele fantani istorice, din care orice doritoru de a se informá pedepliu asupra cestiunii aruncate din nou pe campulu publicitatii. Voindu a ne face si acésta datorintia catra publiculu nostru ne vomu feri de a ne cufundá prea de parte in istoria; voimur se dicemu, ca voimur trece preste cinci seculi intregi, in carii Transilvani'a stetesee in legaminte ce e dreptu striusa cu Ungari'a, fara totusi ca ceea se'si sia sacrificatu autonomi'a sa in favorea celeia. Nu vomu mai spune deci lectoriloru ca, dupa cateva batalii crunte ce avuse S. Stefanu primulu rege alu Ungariei cu Domnitorii Ardealului, regii totusi s'a vediutu totudeaun'a constrinsi a recunoscce patriei nostre nu numai scaunulu de domnia cu unu principie, carele mai tardiu se numui Vaivoda, ci si o camera seu dieta legislativa, seu precum se numia odiniora congregatio regnicolarum; qu voimur atinge asta data, cumca Principatulu Transilvaniel niciodata nu a fostu representatu in diet'a Ungariei prin alte deputatiuni, decatul numai prin Vaivoda, carele mergea si elu acolo, pentru, ca se ia parte la consultatiunile de unu interesu generalu, comunu ambelor tieri: nu vomu produce aici — celu putinu asta data — nimicu din actele dieteloru dela anii 1459, 1461, 1463, 1506, 1524 et 1526, adica din timpurile dinaintea caderii Ungariei la Mohacs si a desfacerii totale a Transilvaniei de catra Ungari'a *); ne pastramur pentru altadata a demustrá, cumca Transilvani'a in tréga, asia precum o avemu in dilele nostre, forte tardiu, adica numai in seoululu alu 15-lea si atunci inca in urmarea necontentelor varsari de sange a devenit u sub suzeranitatea regilor Ungariei, eara pene atunci aceiasi aveau a face numai cu „partes transilvanae seu ultrasilvanae, pentru celealte partes erau cu totulu in alte mani; — cugetulu ne este a ne margini numai la trei seculi din urma, adica dela 1530 incóce, decandu Transilvani'a remase cu totulu separata si nedependinta de Ungari'a, carea se impartise intre turci si austriaci, eara turcii prefacusera partile loru in paschalice.

Ninicu nu caracterisiza mai aprigu si mai bine autonomi'a unei tieri decatul déca aceeasi se bucura de potestatea legislativa, care ea-rasi se represinta mai respicatu prin camere legislative. Eata insa, ca Transilvani'a in seculii din urma nicidecum nu s'a gubernatu altmirea, decatul numai dupa legi decretate in diet'a sa si sanctionate de principe se u.

Scrutatorii funtanelor istorice au scosu pene acum urmatorulu numeru de diete legislative transilvane:

Dela anulu 1529 pene la 1599, adica pe ani sieptedieci sub	71
mai multi principi incependum dela Ioanu Zápolya s'a tie-nutu diete	
Sub principele Cardinalu Andreiu Bátori intre anii 1599 si	
1601 pe ani	4
Sub Sigismundu Bátori 1601	2
Sub Michailu, Domnulu Tierei romanesci — 1601	1
Sub generalulu imperatului Rudolfu Georgie Basta in dilele	
cele mai durerose 1602—1604	4
Sub Stefanu Bocskai 1605—1606	3
Sub Sigismundu Rákoczi 1607	1
In dilele lui Gavriilu Bátori tiranulu 1608—1613	7
Sub regimulu lui Gavriilu Betlen dela 1613—1629 diete	19

*) Vedi: Ios. C. Eder Observationes criticæ et pragmaticæ ad historiam Transilvaniae, Cibinii 1803, pag. 216.

Catu a domnului vedova lui Beilen Catarin'a de Brandenburg	
1630 —	
In scurt'a domnia a lui Stef. Betlen totu in 1630	
Sub Georgie Rákoczi I. intre 1630 et 1648	
Sub Georgie Rákoczi II. intre 1649—1657	
Sub Franciscu Rhedei candu cu departarea lui Rákoczi prin resboiu civila 1657—1658	
Sub Acatiu Barca (Bocia) impus de turci la domnia 1658 pene 1660	
Sub Ioanu Kemény 1660—1661	
Sub Michailu Apaș I. dela 1661 Noembre 20. pene la 1690 Maiu 5. candu Apaș a murit in Fagarasius *	
Sub Emericu Tököli in Septembre 1690 la Cristianu langa Sibiu	
In scurt'a puasi-domnia a lui Mich. Apaș II. 1690—1691 cate doue ori pe anu candu cu pregatirile de supunere la Cas'a Habsburgica	

Sub imperatulu Leopoldu I. ca Principe al Transilvaniei dela 1691—1705 diete	
Sub imperatulu Iosifu I. 1705—1711	
Sub Carolu VI. intre anii 1712—1740	
Sub Maria Teresi'a dela 1741 pene la 1761	
Sub restulu domniei acestei imperatese pene la 1780 nu s'a mai tienutu diete.	
Sub Iosifu II. din 1781—1790 numai	
Sub Leopoldu II. 1791—1792	
Sub Franciscu I. in anii 1794/5, 1809, 1811, 1834,	
Sub Ferdinandu I. la 1837, 1841/3, 1847	
Sub revolutiune, la inceputu cu invorea Suveranului	1

Cu totulu in restimpulu lungu de anii 331, adica pene astazi s'a tienutu in Transilvania diete seu adunari de tiéra in numeru: 254, dicemu: doue sute cincisieci si patru diete legislative.

O parte mare a decretelor si legilor emanate din acele diete au peritu statu prin nedreptatea timpurilor, catu si in urmarea serelor discordii intrenationale si religiose in urmarea carora unii se nevoiau in totu modulu a nulificá prin focu si apa totu ce ar fi fostu in favórea celorulalti, eara mai virtosu in a romanilor; totusi au remasu, a mai remasu unu numeru forte respectaveru de legi si acte dietale, care striga in audiulu Europei luminate ca Transilvania este si a fostu totudeauna tiéra auto nómá.

Totu acésta autonomia a Transilvaniei se vede pronunciata si sanctionata in modulu celu mai serbatorescu.

Prin tóte negotiatuile diplomatice tate au precesu diplom'a Leopoldina intre anii 1684 pe candu Apaș I. se mai astă inca in viétia si intre 1691.

Prin insasi diplom'a Leopoldina, carea coprinde órescum dreptul publicu alu Transilvaniei.

Prin actele diplomatice care au urmatu dupa diploma Leopoldina, intre care la locul mai de frunte se renumera resolutiunea c. r. asia numita Alvineziana dela numele lui Alvinez agentului diplomatic de atunci alu Transilvaniei la curtea Vienei. *)

Prin sanctiunea pragmatica a imperatului Carolu VI. pe care staturile Transilvaniei o primitu cu tota solenitatea in dieta tienuta la Sibiu in a. 1722 (Fauru 19 — Aprile 10).

Prin articulii dietali 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 si 10 din a. 1791, dintre carii artic. 2 contine curatul, cumca Transilvania nu trebue se se incorporeze Ungariei, alu 6-lea garantéza autonomia constitutiunii transilvane si uniunea personala, adica că, celu care va fi rege alu Ungariei se fla si M. Principe alu Transilvaniei, eara art. 10 se decretéza tienerea de dieta in fiecare anu intru intielesulu punctului 10 din diplom'a Leopoldina si alu 9-lea din a. 1744.

Ci sia de ajunsu aceste oitate pentru toti aceia, carii se voru interesá de a studié acésta cestione mare din fundumentu, pentru ea acelora le va si pasá ca se caute dupa isvóra mai departe. Noi din partene mai adaogemu numai atat'a, cumca toti aceia carii s'a inceréatu si se mai incércă a nulificá autonomia patriei nóstre, parasescu cu totulu acelu terenu alu legalitatii, de care loru le place a se folosi in contra altora candu le vine asia mai bine, seu ca ei nu sciu ce

*) Observam ca sub Apaș s'a tienutu uneori cate 2 si chiaru cate 3 diete preste anu. Acésta s'a intemplatu ce e dreptu si sub alte domnii ale tierei, ci asemenea diete le socotim numai continua-nu la cele dinainte. —

*) Vedi cele 42 acte diplomatice din acele timpuri culese de repos. profesoru Car. Szász in: Sylloge Tractatum aliquorumque actorum publicorum historiam et argumenta b. Diplomatici Leopoldini, resolutionis item Alvineziane illustrantium. Claudiopolis, 1833.

seriu si ce vorbescu, seu ca cauta si gonescu scopuri ascunse particolare a le loru, pericolose insa pentru altii.

Intr'aceea noue ne vine se credemu asia, cumca chiaru sii si nepotii aceloru aristocrati transilvani romani si unguri, ai caroru parinti, mosi si stramosi (dela 1690 incóce) s'a aparatu in totu modulu de contopirea in Ungaria — afara numai de uniunea personala — si au scosu la cale susu citatele acte, dupa o mai de aproape cumpanire a lucrului se voru scrii insii ei de o calcare atatu de strigatóre, a atatoru legi fundamentate, pe care déca learu delaturá cu totulu, siar tatié ei inai in alta privintia arborele de sub picioare . . . ; preste acésta asia numitii magnati ai Transilvaniei trebuie se scia prea bine, cam ce rota pilica ar si ei constrinsi a jucá satia cu magnati Ungriei, alu caroru despretiu catra ardeleni nu se poate caracterisá mai viu de catu prin cunoscuta loru expresiune cronica de „oláh mágának.” —

B. —

TRANSILVANIA.

Din mangiile apusenei. Alba Iulia 28. Oct. Manifestul impreunătesc, din noua si scrisoare de týpъ severanu pentru Ardealu ne až dată týlty materie de cíacetat. În ele am aflat, ină avtonomia Ardealului s'a reklossenătă de împăratul si achésta este o dreptate pentru Ardeleani si de deosebire pentru Români, cîrce cínd s'ar fi reklossenătă Șopânea cu Ungaria, noi am fi neprătă tăjoritatea, care o avemă în Ardealu fără ca címelalate poporă, și atâtci Șopârli ar fi fostă împărtătă. — Achésta ne a imbrăcat. În scrisoarea de týpъ kítră K. Rehberg si cínd o basă dñpă karé, pîntea se fîmă harpici shi cí se ne stîmătă apără shi eștoreche dreptul si cí vine cí totu stărvindu, pîntea cí fîmă dn se spere de dn vîitorul fericit; pentru, de shi dñpă dñpă se reklossenătă dreptul istoric shi kondiçionă de egalitate si altele ale evazii preseret, totuși în scrisoarea de týpъ, pe lăpătă sterzerea pîsăcăpăi prîvilegiile a nobilim ti shi a obîzuit i, cí egalitatea tătărorău claselor de locuitori ai  vrei, se ceră pe lăpătă karakterul cíngularu ală konstituționalu de mai nainte — zilele scîmezir i neaparate shi afondătă týetore. Acsaștă basă de decadașu de frica ce o pîrtamă, cí frații Șopârli si Căsăi vorbă a neprătăka dn stărelle konstituționaloră lăzătă pretesecătă cí cíntemătă cí egală împărtătă — ne hărtie. — Programul lui F. M. L. dn se decamătătă dn obiectivul achésta tokta dñpă címtănește dn scîmezir i afondătă týetore dn egoismul cílăi vîk i dn de aceea ierăștă poștră shi capacitatea mai dnalte císhii asăcău dñpă konferință shi dieta chea dñtă, círce noi sperăm, cí Maiestatea Ca Împăratul Lătăpată nu va conchide ca dn konferințele cílăi primă vîtală dn karé se va proiecta împărtătărea tăsării egalișării dreptării oră shi basăa rekoniștițării vîtorie se fîmă cínd shi răză repreșența de newte reprezentanți cí delegațărarea bărbățilorău națională de capacitate shi praxă a cărorău cíngărău alezere ne ar pîntea cíngărău de frigările instinktălor cílăi neadormită dn noi, care vede dn op che modalitate a prochederei o ikonă a reprezentării cale shi o oglindă a vîitoris-tilor cí.

— D. Ioane Radă, care fi denumită de advokat dn Alba Iulia făcă shi fache cînăscătă oporatul i pîblîk, cí dn 20. Octombrie apără kărgătorău shi a shi decesică cîncelărău advokadi-ali dn Alba Iulia. —

Notiță. „Magyar Saito“ din Necra pîblîkă vîmătoreea corponondină din Clujă cí dată 17. Oct. a. c.

„Aotăpîpte se atacără cîndengi cí jendapmeria ch. p., care noncăndătă joie cí e, trebuie cí se cîmete shi ažătorău militară. Dn zîkă cínd cînd cîndengi, alătă cí 5 ar fi arestăci, ba cînd shi de răpîri. Colocînătă spîtarău stete pîntă dimineață okupată; casca a-atacărău nu se shtie.“

Din fîntăpă cîkă se rektifîkă achestea așa: Căldăvărău I. X. din Clujă fiu adecsă neodixnită pîntea priu vagabondi pîntăpînă cí băteri la ferăstrău. În pîntea de 17. Oct. a. c. eără și se bătă la ferăstrău, shi ești cí 3 calfe shi principe cîndre 3 pîntăpînă la B. M., cîndengi spîtarău; dn pîntăpînă dn kască shi trămice dn se pîntăpînă cílăi aresteze; dntrachese kăpăzăi lui B. M. făgă la kăpăzăi spîtarău shi adăkă mai tîlăi cîndengi cílăi skape. Kîmăndăcăse patroala militară făcă cîndengi dn kăpăzăi shi dntrachese se patroala militară venită eschedență la șăstere shi i opărcăsă revarole cí floră. sch. La avicărea organelor polițiene veni o patroala militară, cîrce achestea n'až dată preste pecicință; răpîri nu c'au dntrachese; patroala militară pîntăpînă a fostă dn apărăpîrea kăpăzăi pîntăpînă la okupată; priu vîmătoree artiklu de cînd ească partea cí totușă neadăverău, partea nămaică ka o skîmocire a stărei akvăzăi.

Gileu, in 29. Octobre 1860.

Actulu maretui alu Măiestatei Sale din 20. Octobre jurnalele l-au latit ca fulgerul si se silescu a da ceteriloru sei materie de a scarmană si a'si frecă ideile asupra principiilor enunciate într'insulă; nimenea in acestea timpuri nu e nepasatoriu, toti se silescu a'si consolidă ideile asupra modului cum se se folosesc la timpulu seu de dreptulu pronunciata; — in Clusiu precum intielesei se tienu pe dī si cate doue conferintie intre magnati, ba ar stă si că sapt'a, ca la conferintă, care va lipsă organisarea reprezentatiunii se voru conchiamă 5 magiari, 5 secui, 5 romani si 5 sasi, si inca dieu, ca din cauza, că nici un'a din celea patru natiuni se nu aiba motivu de a se plange pentru nedreptate... (Ar si óre inaintea DDsale o dreptate, candu 1,226,998 de romani ar si representanti numai de 5 insi; si apoi 354,986 de magiari si 180,902 secui, nici pe jumetate cati 'su romanii, se siba 10 representanti. — Alta a fostu inainte de 1848; propoziția intre 192,438 sasi și germani si intre celelalte 2 despartituri ale uneia si aceliasi natiuni n'au fostu nedrepta, facia cu uniunea lor, ori din ce punctu-de-vedere o vei judecă; inse că la conferintă comună, care are a si exemplu si fontana pentru concordia, cace are a tractă cuestiunile cele mai momentose, ce privescu la lipsarea si organisarea reprezentatiunei tierei in dieta, si care are a multumí pretensiunile nu numai ale natiunilor celor foste suprimate, ci si ale natiunei romane din Ardealu pe lunga cele ale confesiunilor, că la acésta conferintă, dicu, se se alunece fratii magnati asia usioru a crede, ca cu o astfelu de proportione s'ar face dreptate romanului, inca nu am vré a presupune despre ei, cu atatu mai pucinu credemu, ca ar concede o astfelu de nedreptate imperatulu, cace scopulu Maiest. Sale de a multumí tóte natiunile si confesionele are neaperata necesitate si de midilóce de natura multiumitoru, apoi tocma compunerea acestei conferintie e primulu mediulocu dea multumí poporele; or dea macbni pe cei nedreptatiti. — O base trebuie se se ieia si la impiegarea conferintiei acestia, si noue ni s'ar vedé cea mai drépta dintre tóte a fi or numerulu poporatiunei, or purtarea sarcineloru publice. In tóta intemplarea inse si alegerea barbatiloru la acésta conferintia ar vetemá forte multu natiunea romana, candu s'ar face de nobis sine nobis, si s'ar incurcă cu nesce renegati pe aci 'ncolo, or cu nesce persoane, care nu au iucredere natiunei, ci numai a strainilor pe carii i au tamaietu in viézia. Acésta e observezu si că aristocratu, ear' nu numai ca romanu, cace nici unii nici altii din aristocratii nu potu si securi, ca nu voru avé crise mari, déca voru lacomí la ceea ce se cuvine altuia. —)

Gazeta nostra anca neau adusu materie de cugetatu, si credu ca barbatii nostri, cari ni iau datu si pusu provedintia in fruntea natiunei nu voru lipsi nici de aici finainte a conduce natiunea cu lumin'a geniului lor, dar óre la noi romani pe care fatalitatile trecutului neau apasatu mai tare, si cari ar trebusi se petrecemu cu mai mare luarea-aminte cursulu evenimentelor, luava opiniunea publica la toti si totodata una si acelasi directiune? si óre invetieturile conducerilor nostri patrundevoru la rarunchii fiecarei corporatiuni, fiecarui insu indreptatitu de a alege? si óre nu voru patrunde acestea prea tardiu său tocma in momentulu candu va trebusi a se folosi de d'însele, său'dóra apostolii din 1848 voru mai cutreeră earasi tóte unghirile tierii si le voru plantá in anima fiecarei? ori ne vomu salutá earasi in campulu libertatii? óre nu le va audí romanulu si acestea invetiaturi din gur'a nemesiselului, care trage cisme candu merge la marcaluri? si apoi cum va stă romanulu atunci facie cu intrigele ce se tiesu la astfelui de adunari?

Eu credu, ca noi in momentulu decidoriu uu vomu si informati, indestului despre dreptulu, care ne compete, si inca din cauza ca preotii nostri caror le impune timpulu nu numai predicarea moralului, ci si conducerea poporului politicesc, nu se prenumera si nu citescu jurnalul, si asia pe lunga cea mai buna volia nu sunt in stare a lumina poporulu, care iar ascultá cu anima invapaiata; — eu credu ca si care romanu adeveratu simte in anim'a sa o datorintia plantata de unu ce mai innaltu facie cu natiunea sa, cu catu nu debue se fie acésta datorintia mai grea pe anima preotiloru, pe care noi ei numim parinti? — (Capetulu va urmá.)

Biena, 3. Noembru. Chea mai mare poveste de aici e călătoria Mai. Calea Imperialesei în incăla portărește Madeira și apoi călătorie Afričei. — „Bien. Z“ așteptă călătorie călătorie spiniță, pătră a cărei vîndekare prește iarpă se remăntă acolo. — Mai. Ca Imperialeva va petreche ne M, Ca Imperialeva părtă la Tricotei. —

Densmirelă supremălor komisi (S'ispani) pătră Ungaria așeșită; mai totă grafă shi baronii se afilă în capitolul fostelor komitati. Într-o așteptărie în Ungaria e Gabriei de Lonjai, în komitatiul Aradului Ioan de Bozcs, în Bihor Coloman de Ticca, care din pătră jărpâlă se lepădă de priimirea densmipei. În Satu Mare gr. Iosef Karol, în Ghechea Melchior de Lonjai, în

Chadă Iosef și Jivora și adăvokată liberală; în Marmoroș Iosif de Man, în păromă; și comit. Strigopolul Em. Ca Principele primărie cardinală; și Cimeon bar. de Cina și comitatuș Trencină și. Petruș comitatuș din Boibodină din se de-năstără, fiindcă, deasă poporulă de acolo nu va vrea nici de cămătă și se încorporă că Ungaria, nime nălă va săli că pătoreea; deacea remasă densmipea pănușă de-năstără.

Cenatorul împăratul Iosef de Maiată e densmirelă Camerării reșește (Tave nōicorum regalium magister) ad. jude de apelatice al chețăușiloră libere că dreptăluă tăvernică și locuitoră de Palatină, căpătă ce denixtră a chestă undeava. De conciliu-găbernică Locuitoră de președinte e bar. Pavel de Sennyei. 3 baroni împăratul: gr. Franghi Zixi de zheriș (Janitor), gr. Iosef Andrei de maistră păcherne, gr. Ioan Barcoiu maistră de cărtea împărtășește. Gr. Carol și Adol. Iponai căpătă densmirelă de păzitorii coroanei, (Coronae Custodes). — Mariapilă aristokrată se afilă tăvășișă că copacisianile chelă nove; ei se încorăbă și se popolapica adăugăndă că acătă trebuie să păie ștăvără și împării împăratul trebuie să aicea ale împăratului. — Se așteptă că marele sete determinarea băsei fundamentele de ale căpătă la diete că e să se facă în Căpătă, unde și mariapilă ardeleană și păzitorii okil, că scherandă, că ștăvără de acolo va scherbi și pătră Ardeleană de portă, față că chelă prechese în an. 1848 de-năstără.

Cronica străină

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЬ ши МОЛДАВИА.

Бъкбрешт. Атътă păintate кътă ши днăпă сокирея Domnulăi dela Константинополе се ворбия тълтă, кътă кълъториа ачеста се фаче că скончрă марă; акătă пъблікъ ши „Bandepere“, кътă днă черквите дететобре de tonă se ворбеште ка фантъ, кътă Порта a прописея Domnulăi Принципателорă Șpîte că окасионеа пресенцие лăпă Стамбулъ о аланишь оғенсив ши деф. ши ачеста о ашши днăкеистă. Domnulă se afilă веселă ши denplină tăvăștătă dнăпă ачестъ кълътори; примирая лăпă днă капиталъ фă днăпăтобре. — Атърпътълă de 5 милионе вататă de кашеръ пătră артареа църеи пъшеште ка памъ цитантичă ла днăкеистă ши съмелă съскрие ворă днăтрече престе съма ватать, афарă de оправдение оферите гратис. Привади днăкъ іаăш пăрте ла провисионеа цереи; впă синхрă боепрівіа СăбăЕвангеліе с'а аромісă кътă пе апăлă поă вор фă кътă totvăгата дозă батерий de tăpări (12 бъкъци) ка дарă dela cine пătră пăтре. Ентъсиствă пătră бінеле компънă креште, ши рошънăлă се днăлдъ днă тóте черквите ла о матрітате de падіоне европеанъ реквноскътă de съверапъ, штăндă пъши днăпă спіртълă тимпăлă.

Фацă că конференцие de Варшовия, днă каре се крede că Аустрия се днăвои днă фавбрея Ръсиеи ла ревісіонеа трактатуă din Paris din 1856 днă въсса оріентуă, ка сеи ремъпъ тъпъ ліберъ de a'шши континента політика ла Марея пеагрă (нă ши ла Днăвъре?) нă преа боръ фрікъ ниме de вре заă реслататă că съкчесă. — Ка тóte вчестеа се аштеантă că marele недрăпăтобре днăпăицареа ши, академији сънентифіче, каре ла ор че касă се ремъпъ дететобре de tonă ши кăтă зи чо впă чептре алă фаченделорă солидаре а ле патриоцилорă, — киарă ши днă касврă пе прекалъватă, — кăтă серви de чептреă оперъчнăлорă ши а днăкордърълорă та-рире академия днă din Песта, de unde се пăртарă фръпеле тăтвăрорă стървăрълорă възрасте пъни ază пе съмъ тъпъ днăсе totvăгата днăпăтобре de съверапъ. Нăмаи аїчă се пă се факъ ашъпаре; чи тикă ши mare се жергескъ.

Фацă că пăпеле ішпирілăвă аустриакă de a реставра ато-ноша впгърэскъ ши а проведé тóте цървile лăпă că конституціони, се днăтреабă тълтă chei de пăрте възътори, бре днăпă пашă ачестă пă ворта ши днăпăтобре аромісівнăлорă фъкоте din пăртеа мăрилорă, кътă ворă пăпе не пăчорă ла вр'о 3—400 mil de ком-баташă, кътă кăрил ворă опера днă Ориентă, unde'ши аш претенциите ка дрептăлă историкă — че лă се реквноскъ — спре а се лăцă пъни ла Марея пеагрă, днăпă кăтă о маи zice ши пе фацă к. Za i та-астъпітъварь, — пе кăндă de алă пăрте — се ва пъши ши днă Italia спре а се комбате пріпінілăвă националітăції ши алă во-тълăвă впіверсалă, пе каре пă лă таи потă съфері азији пордичă, ка се іае арпă ши таи пăрте днă коптра съкврітъцă дрептăлă историкă, паладијлă aristokrată ши алă пăтвăрълорă пордичă. Кiară ши впгарошанă кањă се днăпăтобре ажă ши с'шă вазă de ап-пăреа ветреи сале. — Упă зиă, кътă та-рире chei лібералă, ей ворă фă chei динти, кари лăш ворă върса съпеле пăтвăрълорă съгрупăре лі-бертăцă италієрълорă, фăндкă ей пăтai пъни атвăчă съмъ лібералă, пъни кăндă ши аш трасă жарвлă ла фла лорă.

Днă zisa сокирея Domnulăi гăbernică Capdinei днă декорă кътă опдинае Сънг. Магріче ши Сънг. Лазар к. I. — Ределе Сардинеи днăш таи арътасе та-рире са тăвăштăре ши кътă акредитаре

зпів ашентъ din Прінчіпата ашеватъ лъпгъ губернаторъ din Трінъ. към се таі ашевъ ші дп Парісъ ші Londonъ кътє вуплъ. — Ба ажтъ тръміте губернаторъ ші б офіцірі ротъні спре а серві дп армата рецевлъ Capdinei дп ресбоілъ італіанъ, ла каре тесвръ ресофілъ ші — нз се потѣ віта къ окі вуплъ. —

Неште папфлете єшіте дп контра Аргенілоръ доведескъ де пош о маре пематрітате ші левітате а впорѣ капете фъръ крепі, карії нз вѣдъ таі департе de кътъ ле е лъпгълъ паоглъ; дпсъ душі ворѣ тащка еї літва къ дахне пропріл. — —

I та l a i a цеме de ентсіасмълъ ресвателоръ къ ветісареа апекоірі.

Речеле Вікторъ Емануэлъ се афъ ла Гарігліано, зnde се фъкое пьтмі о реквіштере — че фъръ респінсъ де пеаполітани, ші се факъ прегътірі de вуплъ атакъ дечідъторів. Гарігліано ютвардъ Капа. В. Емануэлъ декіаръ кътъ депутаций пеаполітани, къ Напа ді скріе ажтъ къ делікатеу ші къ пьтмі Ахстрія аменінгъ Italia; дпсъ ла прітъваръ къ 400 mil італіані се ва шті бате пептъ о падіе легатъ пріп съвеніръ de лімбъ, datine ші вуплъ съпюе.

— Токта прітімъ телеграммъ: Трінъ З. Нбр. Капа а капітлатъ къ опоре тілтаре. Гарігліана de 8000 се тръміте la Neapole ші се десартезъ, спре а се душърка.

Педеві марі діпломатічіе дпнедекъ пе Піемонтъ а опера къ енергіе дп контра Гаетеі, пъпъ къндъ се афъ речеле Францъ аколо. —

Дп Франца се скріпопеште тереф дзпъ секретеле ресватате але конференції din Варшовіа, ші се кріде пемішкадъ, къ престе прінчіпілъ падіоналітъцілоръ с'аі руптъ о лапче дп Варшовіа; ші дікъ вуплъ конгресъ нз ва апіана контрастълъ дптре дрептълъ історікъ ші прінчіпілъ падіоналітъцілоръ, атвічі ресовоілъ европенъ е пе'пкюпілъ вілъ ла прітъваръ; дзпъ към zice ші Вікторъ Емануэлъ кътъ солі la Грома шаре, къ с'єш дп скрітъ, с'єш ла прітъваръ, дар таі департе de вуплъ anі пічідекътъ нз ва трече пъпъ ла вуплъ ресбоілъ не таі азітъ.

Р з о і а. Бътъръна Ліпперътесъ а тврітъ дп 1. Ноембр. ші доліш е маре. Крітеа Австріеі а опінатъ доліш 4 септъмбрі.

— Наполеонъ дпкъ а опінатъ доліш de 21 de зіле ла крітеа са пептъ ресвітата, каре е фін а рец. Вілхелмъ III. din Првіа, шамъ лії Александъ ші соудіе рец. Ніколаі Ліпператъ.

Онъ пош пьпктъ де ведере трансілвані. Онъ Сібіанъ а дескоперітъ спре Феріттареа сашілоръ din Аргеалъ вуплъ пош пьпктъ de ведере дп політікъ, пе каре'лъ пьтешто „челъ аргенілоръ“, ad. ка де аічі дпколо дп прівінца політіческъ с'є деосевескъ „добъ класе попораде“, вна чеа кътъ ші автъ, алта чеа прістъ ші каре аре ліпсъ de крештере. „Banderoer“ обсервъ ла пьблікареа ачестеі інвентіві півзе ачестеа: „Ільз къндъ не ретъне даторів Сібіанълъ къ доварда, към с'аі пьтіе de осеві дійле лії класе de попораде; пъпъ къндъ елъ ціне totъ че е кътъ ші богатъ пьтмі пептъ аї съї ші пе тої чейламді бтепі ді ціне de прошті, ділъ пьтірътъ ші ноі пе elъ дп класа лії а доза, ad. дптре чеі прошті.

Бървадії тагіарі де тотъ колбріа дпкъ фрътълъ обіектълъ аквісіцілоръ сале дптре сінс. Фостълъ Міністръ тагіаръ D. de Семеро скріе кътъ падіоналі съї, къ потѣ се фіе твілдъті къ чеса че аї къпітатъ, пептъкъ — къ арма а тъпъ — пітіе отвілъ чере totъ, даръ пріп негодіціві ші токмелі катъ се фіе вер чіне гата а фаче кончесіві ші de о парте ші de алга, скріе Семеро. Маі департе ворбіндъ деспре інфлінда констітъціїлъ аквісіті асвіра політічіе естерні зіче, къ лівертатае констітъціональ дп Австрія е о гаранціе пептъ пъчівіта деслігаре а кесцівіе Венедіане. — Фацъ къ Европа аї декрітеле de Biena о інсепшнітате маре, къчі се сперътъ, къ de azí дпколо Европа аре къ вуплъ статъ констітъціональ таі твілте ші къ вуплъ статъ аблітістікъ таі пьдіне.

Дп „Песті Хірн.“ четімъ вуплъ артіклъ суптокрісъ de Алексіе Фенеш, каре респіндеши пьрререа, къ конференції din Стрілонъ дзпъ леце п'арѣ пьтіе пріті алть леце електоралъ, de кътъ чеа отържть дп арт. аї V. de леце din dieta dela 1847—48, каре, зіче Длкі, фіндкъ дпкъ нз с'а модіфікадъ пічі аброгатъ пріп пічі о діетъ, дпкъ totъ таі стъ дп пьтіре.

Івліо Andraši, M. Lonlai ші Кол Tica ешіръ дп „Песті Напло“ къ о декіръчніе дататъ din 2. Нбр., къ еї пьтмі къ ачелъ скопъ нз прітескъ алецеріле de комісії супремії комітатені, ка се пітъ ка депутації лівка таі твілте дп каса de жосі а діеті пептъ аперореа дрептърілоръ історічіе але ціреі ші колвка, ка съ ле асекрізе ші вітторілъ лоръ.

D. Deak, каре се афъ дптре лівералі — амъпъ къ прітіреа

поствлій оферітъ de жаде кврілъ, пъпъ че ва веде ресватате дп конференції din Стрілонъ, ші дікъ в. Вай ва апомітіе рестаторіреа дптре італьяні корбіеі, а тодвлі лівері de алецеріе пептъ діетъ ші дплінте de готе, пъстрареа Фортвле de жарътътъ а рецевлъ Стефанъ ла дпкоропаре дп Шеста, атвічі се ва альтвра къ тотъ партіта са ла нова стръфортаре а ціреі.

Темішбр. 1. Ноембр. Че черкълъ пе аічі? — Сърбі озит de пър ре, къ дп касъ че Воібодина с'аі редіккорпора къ Інгарія пептъ падіоналі сърбескъ — de ші фъръ теріторів — се ва денгімі ші воіводъ, с'єш чева асеменеа, каре дп dieta вупріескъ, ка баронъ тажоръ алъ регатадъ се аїш сказілъ ші вотъ; ші ка комітіе супремъ (főispán) денгімітъ ла вуплъ комітатъ ва прешедъ ла конгресълъ падіоналі сърбескъ дп пегоделе бесерічіе ші шкілеі ші але фундаміцілоръ падіоналі.

Ромъній стаі — пе дрептълъ лоръ de а'ші аве вуплъ асеменеа Банъ алъ Тімішвлі ка гаранціе, дп контра деснадіоналісіръ ші а асвіріе дптре лівера са десволтаре ші дпліцаре ла квітъръ; алтфелів стаі пе тереплъ de а аве губерні deосебітъ, дзп дрептълъ автъ din веакврі. —

Респінсарі: Речіп. Biena. Дела Груїв? пеміка пъпъ ажтъ. Biena се ва фаче. I. P. с'а фъкітъ къ чева претерцере. — Ціль: Aі дрептате, ва еши към веі веде. — Хацієг: пегрешітъ. Къшнені: към веі ревші? N'coerd, Темішбр.: Краціа тóте ле е-фентгезъ.

Беішві: Цінецівъ de сапківілъ комітіе алъ падіоналітъші ші лішві. Bedezi къ краціа тóте ле дпвінціе, дікъ e nedgіmerітъ ші масівъ. N'au зітатъ de кончесілъ лії Іванка? Ажтъ дар. — La таі твілі: Білевоіді а тръміте рестанцеле кредитате, къ ажвіце твілъ ла децето. D. B. din diechesa Лігошвлі рештанда de таі твілі anі вілевоіште а нз о да хітърі. Totъ аша ші D. II. Дела Беішві, ші вуплъ алдій. — D. Стръм. ші T. din Краіова: ам аштептатъ anі ші таі твілъ нз пьтіе претінде, нз въ фачеу а чіта.

Л Н В И Т А Ц И О Н Е!

Люпі дп 19./7. Ноембре а. к. адекъ дп zioa опомастікъ а Маіестъціе Сале Ліпперътесеі ЕЛІСАБЕТА, патрона орфапілоръ, ші а Ревніпіеі Фетеілоръ романе, дзпъ дзашнеzeiеска олжжъ, че се ва цінеа дп вісіріка с. ф. Ніколае din Брашовъ, dela 8—9½ бре diminéца, къ дпгъдінда інклітіе ч. р. прафектурі, потрівітъ къ § 8 ші 9 din статъте, — се ва цінеа adunantъ цепераръ а тетірелоръ Ревніпіеі Ф. Р. дп Сале цімпасівілъ романе de конфоівіеа ръссьрітень din Брашовъ.

Опорателе тетірре але ресвікіпі се дпвітъ къ тотъ опореа, ка съ вілевоіескъ а фі de фачъ ла ачесте адвінанъ, ла 10 бре дплінте de прафнзъ.

Totъ одатъ се адвіче ла къпоштінда тетіроръ опорателоръ тетірре, къ пьтмі ачеліа аї дрептъ de а вотіза, ші а фі алесе ла комітатъ, каре аї контрівітъ, с'єш ворѣ контрівітъ пъпъ ла фі-піеа ліпні кріпте к. в. minitvіl de 1 ф. в. а.

Дрептъ ачеса с'єп рогате тоте тетіреле ресвікіпі, каре с'єп дп рестанціе, прекът ші алте фетеі къ сімцврі побіле, съ п'ші ретрагъ denarілъ съї dela ачеса іnstitutъ філантропікъ, шіл къ с'ємъ ажтъ, къндъ се deckidъ шкіле de фетіце, ші пептъ totъ фелівлъ de лівкврі фетеішти.

Брашовъ, дп 2. Октотбр 1860.

КОМИТЕТЫЛЪ Р. ФЕМ. РОМ.

прін

Zoi Петрікъ,
пресідентъ.

Кріспріле ла бресь дп 5. Ноембре к. п. стаі ашea:

	Вал. аїст. фр. кр.
Галвілъ дп срътешті	6 375/10
Азгеврігъ	114 —
Акціїлъ ванкадъ	751 —
” кредиткілъ	169 40
Ліппримтълъ падіоналъ	76 10
Овлігациіле металіческій de 5 %	65 80
Дессьрічіара, овлігациіле Apdealzli	— —
Корона	— —